

PACTA

CIRKULÄR 16:10

Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Lotta Christofferson

Nyckelord: Sjuksköterskor, vikarier, legitimation,
dispens

Kommunstyrelsen
Landstingsstyrelsen
Regionstyrelsen
Medlem i Pacta
Arbetsgivarpolitik

Krav på legitimation för vikarier för sjuksköterskor från den 1 januari 2016

De undantagsregler som tidigare gällt för anställning av sjuksköterskestuderande som vikarier för sjuksköterskor inom landsting och kommun (SOSFS 2000:9) upphörde att gälla vid utgången av 2015. Från den 1 januari 2016 ska Socialstyrelsen därför alltid pröva om vikarier kan medges undantag från kravet på legitimation.

Föreskrifterna har tidigare använts restriktivt i verksamheterna och främst för de som fått sitt examensbevis och väntar på sin legitimation. Även studenter efter termin fem har omfattats men i relativt liten omfattning. Framförallt har verksamheterna använt föreskrifterna för att lösa situationen under sommarperioden. Båda grupper kommer fortfarande att kunna anställas som undersköterskor.

Ansökan om examensbevis och legitimation

Ett råd till arbetsgivaren är att uppmana studerande som söker anställning, att begära ut examensbevis och personbevis, betala och skicka in ansökan om legitimation till Socialstyrelsen och skicka in sina handlingar så fort som möjligt. Den som är student måste själv ansöka om examensbevis. För att få ett bevis över en viss examen måste kraven för denna examen vara uppfyllda. Ansökan prövas mot gällande nationella och lokala regler. Om ansökan godkänns utfärdas examen och beviset skickas hem till vederbörande.

Universitetskanslersämbetets tillsynsverksamhet har inte haft någon anmärkning på lärosätena om att det skulle förekomma någon fördröjning hos lärosätena i att utfärda examensbevis. Socialstyrelsen uppger att deras handläggningstid för legitimation för sjuksköterskor är max två veckor om ansökan är komplett. De uppger också att det finns beredskap både nu och i sommar för att hantera ansökningstoppar.

**Pacta – arbetsgivarorganisationen med kommunala avtal
för kommunala bolag och kommunalförbund.**

Ansöka om dispens

Dispens är just ett undantag och utgångspunkten är att verksamheten ska anställa legitimerad personal, eller undersköterska i de fall när arbetsuppgifterna inte kräver legitimation. I de fall där arbetsgivaren önskar anställa sjuksköterskestudenter som vikarier för sjuksköterskor kommer de att behöva ansöka hos Socialstyrelsen om individuella undantag från kravet på legitimation.

Socialstyrelsens bedömning kommer att utgå från varje enskild verksamhet. Verksamheten skickar in en skrivelse till Socialstyrelsen där de redogör för varför de inte kunnat anställa legitimerade sjuksköterskor och varför verksamhetens behov inte kan tillgodoses genom att de anställer undersköterskor. De bifogar sedan studieintyg samt andra dokument de anser relevanta för personer de avser anställa.

Socialstyrelsen uppger att handläggningstiden för ansökningar om dispenser för närvarande är upp till två veckor för svenskutbildade. Då Socialstyrelsen kommer att prioritera ansökningar om legitimation kan de inte ange hur lång handläggningstid för ansökningar om dispenser blir framöver.

Läs mer här:

https://www.socialstyrelsen.se/ansokaomlegitimationochintyg/forarbetsgivare/anstalla_sjukskoterskautanlegitimation

Sveriges Kommuner och Landsting
Avdelningen för arbetsgivarpolitik

Caroline Olsson

Lotta Christofferson